

Funder den 19. november 2010

Notat om HCB-sagen ved Kommunekemi i Nyborg

Den 18. ds blev jeg af Niels Fuglsang anmodet om at tage stilling til miljøgodkendelsen af 27. juni 2010 af midlertidigt oplag af PVC-affald på Containerplads Syd på Kommunekemi a/s af samt Rambøll's notat af 15. oktober 2010 om dannelse af dioxin ved afbrænding af PVC-affald. Begge dokumenter blev modtaget samme dag pr. email.

Miljøgodkendelsen er givet til oplagring af PVC-affald, men er mangelfuld på følgende punkter:

1. Risikovurderingen som er udført af Dansk Brand og -sikringsteknisk Institut (side 18-23) drejer sig alene om risikoen om brand. Der er ikke nævnt noget om risikoen for spredning af miljøgifte.
2. Rambølls risikovurdering handler ligeledes om brand og fokuserer på dannelsen af saltsyre (HCl), men behandler ikke spørgsmålet om spredning af uforbrændte chlorerede hydrocarboner, herunder POP'er (Persistent Organic Pollutants) og specielt HCB. Rambøll benytter litteraturværdier for prøveafbrænding af affaldet og af HCB, men der er ifølge det oplyste i miljøgodkendelse kun målt på udvikling af saltsyre (HCl) og fosgen (Cl₂CO), en gas som kan dannes ved afbrænding af PVC. Desuden er der anvendt litteraturværdier for forbrændingstemperaturen som er en af de afgørende faktorer for spredning af chlorerede persistente stoffer og for dannelsen af disse ved pyrosyntese under et brandforløb.
3. I deklARATIONEN af affaldet som beskrevet i Tabel side 16 indgår kun uorganiske analyseresultater, men af tabelhovederne fremgår (på engelsk) at der er tale om "tør HCB", "HCB-slam", "vådt HCB", lette polymere" og "tjære-agtige polymere". Der mangler en beskrivelse af de organiske forbindelser (POPs). I afsnit 3.2.3 i miljøgodkendelsen fremgår at der skal foreligge en deklARATION på forsendelserne og at den vil blive kontrolleret ved stikprøvevis analyse. Det fremgår ikke hvad denne deklARATION og disse analyser skal omfatte.
4. PVC-affald er et bredt begreb. Det ligner vildledning under den offentlige høring i 2008 at det ikke tydeligt fremgår at der er tale om affald fra en kemisk produktion som indeholder store mængder af POP.
5. Notatet af 15. oktober 2010 omhandler risikoen for dannelse af dioxin under en brand i lageret. Det konkluderes at risikoen er ringe. Jeg er enig i den overordnede konklusion at dannelsen af dioxin ved forbrænding ikke er et væsentligt problem i denne sag - affaldet indeholder muligvis en del dioxin i forvejen, men dette er ikke dokumenteret.

Samlet vurdering

Miljøgodkendelsen handler primært om oplagringen af affald og til dels om afbrændingen. Der mangler en vurdering af risikoen for spredning af miljøgifte ved brand under transport, under oplagringen og ved destruktionsprocessen.

Transporten af det kemiske affald fra Australien til Nyborg foregår i containere og beholdere som ud fra beskrivelsen i miljøgodkendelsen svarer til dagens standard. Der foregår døgnet rundt en omfattende transport af kemiske stoffer på verdenshavene således at denne transport næppe er unik.

Det fremgår ikke af miljøgodkendelsen, som har været i offentlig høring, at der er tale om affald fra PVC-produktion som primært består af farlige og vanskeligt nedbrydelige miljøgifte. Ved at benævne affaldet "PVC-affald" og undlade at beskrive det faktiske indhold af affaldet kan det ud fra

de dokumenter, jeg har fået forelagt, se ud som en vildledning af høringspartnerne under den offentlige høring.

I miljøgodkendelsen mangler en beskrivelse af indholdet af HCB og andre POP'er. Risikovurderingen handler udelukkende om dannelsen af saltsyre (HCl) og fosgen ved brandforløb. Der er ikke foretaget en risikovurdering af den potentielle spredning af HCB og andre POP'er under en brand hvor temperaturforholdene kan være meget varierende og bevirke sublimering af miljøgiftene (fordampning fra faststof) uden at disse omdannes i flammerne. Ved en sådan hændelse kan der være risiko for spredning til nærområdet, men i nok så høj grad også længere transport. Da HCB er et meget bestandigt stof som består af 70% chlor, akkumulerer det i fødekæderne. Derfor burde denne risiko have været vurderet både for det marine miljø og for landjordsmiljøet hvor miljøgiftene ved afsætning på græs og foderafgrøder kan optages i husdyr.

Med hensyn til afbrændingen er der stillet vilkår om forbrændingstemperaturen. Der er i vurderingen ikke præsenteret data som belyser risikoen for at forbrændingen af HCB ikke er fuldstændig således at HCB kunne spredes med røggasserne. Der mangler desuden et måleprogram som efterviser at destruktionsen i Kommunekemis anlæg forløber som planlagt.

Hans Løkke
Civ.ing., lic.scient.
Pensioneret forskningschef ved DMU
Fhv. lektor i økotoksikologi, DTU